

H. Peygamber (s.a.v.), iyice anlaşılmasını istediği sözleri dikkat çekmek ve akılda kalmasını sağlamak için üç defa tekrar ederdi. Mesalâ bir defasında, ashabinın önünde ayağa kalkmış ve üç defa “Ey insanlar, aşırılıktan kaçının.”²⁷ ifadesini kullanmıştır. Veda haccındaki hutbesinde “Ey insanlar! Yarın beni size soracaklar, ne diyeceksiniz?” diye sormuş, sahabe-i kiramin: “Allah’ın elçiliğini yeri-ne getirdin, vazifeni hakkıyla yaptın, bize öğütte bulundun, diye şahitlik ederiz.” demeleri üzerine H. Peygamber (s.a.v.): “Şahid ol yâ Rab! Şahid ol yâ Rab! Şahid ol yâ Rab!” buyurmuşlardır.²⁸ Hatta namaz kıldırırken dahi dikkat çeken ayetleri bazen iki, bazen de üç defa tekrarlamıştır. Din görevlisi de hitabet sırasında sık olmamak şartıyla önemli sözleri tekrarlayabilir. Böylece aktarılan mesajlar dinleyenler tarafından daha iyi anlaşılabilir olur.²⁹

İnsanlara hitap ederken söze onların ilgisini çekecek bir ifade ile başlamak edebi sanatlardan biri olarak kabul edilir. H. Peygamber (s.a.v.) sözlü iletişimde dikkat çekici başlangıç ifadelerine yer vermiştir. Yemin, bir ifadeyi üç defa tekrar etmek, soru sorma gibi yöntemleri söze başlarken uygulamıştır.³⁰

İLKELER ÇIKARALIM

"Allah'a yemin ederim ki iman etmedikçe cennete giremezsiniz, birbirinizi sevmedikçe iman etmiş olmazsınız! Yaptığınız takdirde birbirinizi seveceğiniz şeyi haber vereyim mi? Aranızda selamı yaygınlaştırın!"

Müslim, "İman", 93.

Peygamberimiz (s.a.v.) , *'Vallahi iman etmiş olmaz. Vallahi iman etmiş olmaz. Vallahi iman etmiş olmaz.'* buyurdu. Sahabiler: "Kim iman etmiş olmaz, Ya Resulallah?" diye sordular. Peygamberimiz, *'Yapacağı fenalıklardan komşusu güven içinde olmayan kimse!'* buyurdu.

Buhârî, "Edeb", 29.

Yukarıdaki hadislerden hitabete dair ilkeler çıkarınız.

- Muhataplarına soru sorma ortamı oluştururdu.

- .....
- .....
- .....

Allah Resulü (s.a.v.) önemli ya da anlaşılması zor meselelerde konuşmalarına soru sorarak başlamıştır. Bu aynı zamanda iletişime zemin hazırlayan bir yöntemdir. Resul-i Ekrem (s.a.v.) bir gün, "Müflis kimdir, bilir misiniz?" diye sormuş, ashap, "Bize göre müflis parası ve malı tükenen kimsedir." şeklinde cevap vermiş, bunun üzerine Resulullah şöyle demiştir: "Ümmetimin müflisi kıyamet gününde namazı, orucu ve zekâtı ile gelen, fakat buna sövmüş, şuna iftira etmiş, onun malını yemiş, öbürünün

27 İbn Mâce, "Zühd", 28.

28 Buhârî, "İlim", 4.

29 bk. Tirmizî, Menâkıb, 9; İbn Mâce, Zühd, 28.

30 bk. Tirmizî, İlim, 6; Müslim, İmân, 98; Buhârî, Hac, 132.